

GDZIEŚ (121) *pron i pt*

pron (107), *pt* (14).

e jasne.

Sł stp brak, Cn s. v. dyszę oraz może błędnie: gdzież, Linde XVI w.; XVII w.: gdzież (z Cn).

I. Zaimek przysłówkowy nieokreślony (107) :

1. Oznacza miejsce dowolne lub bliżej nie określone (81) :

a. Jako samodzielny okolicznik miejsca (29) : *RejJóz* O3v; *RejRozm* 391, 400; *Ia* nierozumiem czo by to Podobno go gdzes rosbito Albo vtonał na Wodze *RejKup* v6, x3v, x7v, aa7; Po dziwnych á błędnych drogach chrámując gdzyeś błádzili. *LubPs* E2; Teraz iuż wolno buia gdzyeś łobie s káwkami. *RejWiz* 126, 109; *RejFig* Ee3v, Bb5; Bo ielzczeń ma Gedeon/ gdzyeś potomká łwego *RejZwierz* 108v, A6v, 75v; widzi mi łie żem gdzieś czytał o nim [o *Hannibalu*]/ iż kłięgę Greckim ięzykiem nápił GórnDworz G4; *RejPos* 321 v; *RejZwierc* 47; *PaprPan* F2v, Aa4; *SkarŻyw* 249, 270; *KochWr* 37; *KochFrag* 24; Strzemieniá iuż nie widzę: gdzieś ci łie podziáło? *WyprPl* C3v; Przeto mułi być trzećie gdzieś iákie mieyłce/ gdzie Bog w przyłżłym żywoćie grzechy odpulzcza. *WysKaz* 37; *KmitaSpit* C3, C4; Snadz gdzieś był obyczay, Ze práwo vchwaliwłzy przybiiano ié Więc ná tablicách miedziánych do łciány. *CiekPotr* 78.

b. W połączeniu z dodatkowym okolicznikiem miejsca (52) :

Z wyrażeniem przyimkowym [w tym: „gdzieś” w antepozycji (20), w postpozycji (3), w interpozycji (3)] (26): Słyzę iże gdzies w Egipcie zboża barzo wiele *RejJóz* L8v; Znac iżełcie w dalekich gdziez krainach byli *RejJóz* B8; Czart też pewnie niezamiełka Dawno łnac gdzies wkączie miełka. *RejKup* g2, f5, v6, x2, aa7; Czálú woyny z rátkiem twym byłeś gdzieś ná łronie precz *LubPs* T5v; *RejWiz* 16v, 32v, 38; *RejFig* Bb4v; Są też gdzyeś pod gorámi/ drudzy Iordanowie *RejZwierz* 74, 53; *RejPos* 87, 332; *RejZwierc* 61, 244; widziáł S. Theodorus przez łen/ iłz był gdzieś ná wyłokim domie *SkarŻyw* 187; *KochFr* 8; *PudłFr* 31; *RybGęłli* B2; ábo łię gdzieś ná pulzczy táil [kościół prawdziwy]/ y był nieznáiomý. *WujNT* 696; *WitosłLut* A2; Lutniá moiá w tym łmutku w káćie gdzieś lezáłá *SapEpit* A2v; *PudłDydo* [B5].

W charakterystycznych połączeniach: gdzieś w káćie (5), na stronie (3), za płotem (1).

Z zaimkiem przysłówkowym:

Połączenie: »tam gdzieś« (5): Mniema podobno ten głupiecz Aby to on yego Kupiecz Co go był tam gdzieś przełtrałł *RejKup* t5, n3v, x7; *RejWiz* 130; O ktorey to łufzności y łpráwiedliwoćie mowi tám gdzieś Philozoph nieco temu podobnemi łłowy. *GórnRozm* Cv.

Z zaimkiem przysłówkowym i wyrażeniem przyimkowym:

Połączenie: »tam ... gdzieś, tam gdzieś« (4 : 1): A łnadz go tam łami gdzieś między łobá maia *RejJóz* O3v; *RejWiz* 110v; *RejFig* Bb2; Dunáł w łás/ tám gdzieś zá krzem wygládaiać [!] dyłzał. *RejZwierz* 11v; *Prot* B.

Z przysłówkiem oznaczającym odległość (12):

Wyrażenia: »gdzieś daleko; dalej gdzieś ... niźli« (4 : 1): A włzákoż y tey dobrej myłli/ y tego pobożnego vżywania wdzięcznych czálów łwoich trzebá ich dáley gdzieś vpátrowáć niźli tu *RejZwierc*

103; *RejPos* 312; Oyczyzná gdzieś dáleko/ przyiaciół nie widzę *KochOdpr* Bv; *KochPieś* 1; *GórnTroas* 71.

»daleko ... gdzieś od [kogo, czego] gdzieś daleko od [kogo], gdzieś blisko [kogo]« (4 : 2 : 1): á wiára y fprawy náfze dáleko gdzyeś od fwięthey woley y náuki iego. *RejPos* 112; wftáwicznie w kościelech wołáią/ fpiewáią/ ále ferce gdzieś dáleko od nie⁸⁰ po fwiátu lata *RejPos* 209v; iż Pán obaczywfyz gdzieś blifko fiebye człowieká wiernego/ á wfpomożenia potrzebuiącego/ powiedział *RejPos* 256v, 152, 186v; *RejZwierc* 84V, 195v.

Z przysłówkowym wyrażeniem przyimkowym (4):

Wyrażenie: »z daleka gdzieś, gdzieś z daleka« (3 : 1): Ná ten czás przyiacyele z dáleká gdzyeś ftali *LubPs* T4, A2; iuz był krotek bárzo ten buiak á ten zuchwálec że mufiał ftác gdzieś z dáleká iáko zwiázány *RejAp* 166; *RejPos* 122v.

2. Oznacza brak miejsca, nieistnienie: nigdzie (9) : boć iest wiele drijakw/ ktore tylko ymię drijakwie maia/ ale iftnoć prawa y dobroć iey: gdzieś *FalZioł* V 63.

Przysłowie: Numariae rei difficultas eum tenet, Nie ma pieniędzy/ kupiłby wieś álie pieniądze gdzieś/ w przypowieści bywá mówiono. *Mącz* 253d.

Wyrażenie: »gdzieś w lesie, gdzieś daleko w lesie, daleko gdzieś w lesie« (5 : 1 : 1): *BielKom* F5, G3; *BielSat* D4; ácz fskutek onego zálecánia dáleko gdzyeś będye w lefie. *RejZwierc* 89v; Abowiem myfl wfpániła tá zdobi káždego/ Rozumem ofláchcona/ nie dármojárdego. Ale náfze pocz mater wzgorę gębę wzniefie/ A rozum z roftropnością gdzieś dáleko w lefie *RejZwierc* 241; A nie mieycie iuz z nimi w dobrach interefse/ Gdyż ná ten czás gdy fie bić gdzyeś bywacie w lefie. *PaprPan* B4; Pierwey drugich połági iuz będą gdzieś w lefie/ Niżli Pánią małżonkę do domu przyniešie: Bo mu ná áxámintne/ fzárłatne/ żupany Siłá wyfzło *BielRozm* 30.

3. Oznacza kierunek drogi lub cel działania dowolny lub bliżej nie określony: dokądś (12) :

a. Jako samodzielny okolicznik w zdaniu (4) : *RejKup* n8, p2v; Bo pobieżał gdzyeś mruczác było mu niemiło *RejWiz* 34; pomácał fię teź fpili albo nie/ fpodziewał fię że go dyabeł gdzieś zánioł y omamił *WerGość* 245.

b. W połączeniu z dodatkowym okolicznikiem miejsca (8) :

a) Z wyrażeniem przyimkowym [„gdzieś” w antepozycji (5), w postpozycji (2)] (7) : Lecż wierę wam przydzie w kąť gdzieś pánie hetmánie. *RejFig* Cc3, Bb6; *RejZwierc* 270v; Raz wdowá vboga gdy gdzieś był przed miáfto wyiáchał/ záwołála nań fukniey profząc *SkarŻyw* 354; *BielSen* 12; Vczćiwość z wftydem záfzłá gdzieś w dalekie kráie *RybGęśli* C3; *CiekPotr* 55.

Z wyrażeniem przyimkowym i zaimkiem przysłówkowym (1):

Połączenie: »tam gdzieś« (1): Tám gdzieś w nadolne zięmie w tych ftroioch ieżdżáią. *RejZwierc* [207].

4. Oznacza dowolne lub bliżej nie określone miejsce jako źródło pochodzenia czegoś: skądś (5) :

a. Jako samodzielny okolicznik (3) : Aż mu potym gdzieś chłopá/ z dudámi nábyli *RejFig* Dd4, Cc5; *SkarŻyw* 390.

b. W połączeniu z dodatkowym okolicznikiem miejsca (2) :

Z wyrażeniem przyimkowym (1): Skoro wyfzły [panny] á ci fie dwa [starcy] s kąta gdzyeś wyrwáli/
Więc Zuzánnę rownie w tákie fłowá námawiáli *KochZuz* A3.

Z wyrażeniem przyimkowym i zaimkiem przysłówkowym (1):

Połączenie: »tam gdzieś« (1): Ale wierzę to píłmo tám gdzieś s pieklá macie. *RejFig* Ccv.

II. Partykuła żądająca; wprowadza życzenie często nie do spełnienia: *gdyby, żeby, bodaj; o utinam! vel elegantius: quod utinam Cn* (14) : *RejKup* h6; Ach gdzieś mi wten czas kto był ná pomocy náprzećiwko onem złościwem przelládownikom náłfem/ ále to prozne ftáránie/ iefli sam pan pomoc nieraczy *RejPs* 139v; Krolá trzeźwego/ Krolá potrzebá czuynego/ Y iáko ono mowią gdzieś nie rołkofznego. *KmitaSpit* A4; *GosłCast* 58.

Połączenie: »gdzieś to« (10): *RejKup* h4v; *RejRozpr* A3; Y mówię czáfem łobie/ Gdzieś to człowiekowi/ Wolno było ták látác/ iáko gołębiowi: Lećiałby choc nadáléy *KochPs* 80, 19, 79; OWa iedziełz precz od nas/ Mieczniku drogi: Gdzieś to mnie téz miéc było życziwłzé bogi/ Zebych był towárzyłtwá twego mógl zázyc *KochFr* 128, 102; *KochPieś* 29; on Poncius Sámnis [...] powiedział: Gdzieś mię to była fortuná ná té czáfy záchowála [*Quod utinam illis temporibus natus essem Cn*] kiedy Rzymiánie dáry brác poczęli/ nie dał bych im był dłužéy pánowác. *KochWr* 33; GDzieś to piękne boginie ták łáfkáwé były/ Zebych ia/ ile chęci tyle miał y síły/ Służyć oyczyźnie miłéy *KochCz* A3v.

Cf **GDZIE**, [**GDZIELE**]